

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІННОВАЦІЇ, НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА

Міжнародні та всеукраїнські конференції Навчально-наукового Інституту інтегрованих форм навчання НМетАУ

Важливою складовою наукової діяльності сучасного закладу вищої освіти та окремих його підрозділів є участь у наукових конференціях. Зараз досить просто за допомогою Інтернету (або сайту НМетАУ) знайти конференцію тієї чи іншої спрямованості, надіслати заявку до оргкомітету та взяти участь в її роботі. Але ж інша річ – бути організатором конференції ... Достатньо хоча б одного разу організувати та провести наукову конференцію з подальшим виданням матеріалів (тези доповідей, статті тощо), щоб зрозуміти специфіку та складність цієї роботи, особливо за сучасних умов. Якщо ж конференцію організувати не в стінах рідного вишу (вдома, як відомо, стіни зазвичай не шкодять), і навіть не в «сусідів», а десь далеко за межами України, то місія може виявитися нездійсненою навіть за наявності великого бажання. Так, наприклад, в переліку міжнародних та всеукраїнських конференцій з проблем вищої освіти і науки, який кожного року формує Міністерство освіти і науки України (безпосередній упорядник – Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» МОНУ) окремими роками налічувалося до 1000 конференцій з різних напрямів. Зараз ця кількість дещо зменшилася. Так, на 2020 рік заплановано 543 міжнародні та 262 всеукраїнські конференції. Але є один нюанс. Із заявлених 543 міжнародних заходів за межами України відбудуватимуться лише ... 7 (сім!), серед яких 2 конференції, організатором яких є НМетАУ, а саме, Навчально-науковий Інститут інтегрованих форм навчання НМетАУ (ІніФН). Детальніше про ці конференції мова піде далі.

Разом з цим у згаданому переліку збільшується частка так званих Інтернет-конференцій, які по суті є звичайними електронними збірниками, що містять матеріали, які надійшли до того чи іншого оргкомітету та після розгляду й упорядкування були оприлюднені на сайті організатора. Не піддаючи критиці такий «спосіб існування» конференцій, хотілося б відмітити принаймні один очевидний їхній недолік – відсутність живого спілкування, можливості обміну думками з колегами, жвавих дискусій та суперечок, в яких коли-не-коли, але ж народжується істина. Можливо, цей важливий аспект є пережитком минулих років і тепер слід зникати до інших, більш «економічних» способів обміну думками – час покаже ...

ІніФН має більш ніж 15-річний досвід організації та проведення наукових конференцій (в тому числі й за межами України). За підтримки керівництва НМетАУ щорічно організуються та проводяться декілька наукових конференцій, що відрізняються як за рівнем (статусом), так і за іншими критеріями. Головою оргкомітету та редакційної ради всіх конференцій є ректор НМетАУ член-кореспондент НАН України, д.т.н., професор Олександр Григорович Величко. Співголовою й відповідальною за організацію та проведення заходів є директор ІніФН професор Тетяна Станіславівна Хохлова. До складу оргкомітетів конференцій, що організовує ІніФН, входять провідні вчені академії, а також представники інших закладів вищої освіти та наукових установ України та країн Європейського Союзу. Як правило, ці ж установи є співорганізаторами заходів.

У 2019 році ІніФН організував і провів чотири конференції, в яких взяли участь понад 1000 учасників. Понад 90% з цієї кількості – «заочно», тільки з публікацією тез доповідей або статей у збірниках. По закінченні кожної конференції оргкомітет видавав і надсилав усім

учасникам збірники матеріалів у друкованому (книжка) та електронному (СД-диск) вигляді (див. на фото). Всі, хто бажав, незалежно від форми участі, мали також можливість отримати сертифікати, що підтверджували участь у конференції.

Збірники матеріалів конференцій, проведених у 2019 році, у друкованому та електронному вигляді

Усім збірникам матеріалів, що випускаються в друкованому вигляді, присвоюється міжнародний книжковий індекс (ISBN), який передбачає обов'язкову розсилку примірників до основних наукових бібліотек України відповідно до переліку, затвердженого свого часу Кабінетом міністрів, і присутність матеріалів наших конференцій у відповідних бібліотечних каталогах.

Доволі поширеним запитанням від потенційних учасників конференцій є таке: «Чи відносяться ваші збірники до фахових видань?». Або: «Чи може стаття, надрукована у вашому збірнику, вважатися фаховою?» Відповідь на подібні запитання завжди звучить приблизно так. По-перше, фаховими можуть вважатися статті, які надруковані у виданнях, що входять до Переліку наукових фахових видань України. До цього переліку (в редакції після 24.05.2018 р.) збірники конференцій не входять. Принаймні – поки що. По-друге, наукова стаття й тези доповіді на конференцію, навіть присвячені одній і тій самій проблемі, – це зазвичай різні речі. Різні як за формою подання матеріалу, стилем оформлення, так і за обсягом. Через це багато організаторів конференцій пропонують разом з тезами доповідей надсилати матеріали у вигляді статей, які в разі прийняття будуть опубліковані у періодичних наукових виданнях, які згідно з наказом МОН України «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» (від 15.01.2018 р., № 32) мають бути присутні в цьому переліку з віднесенням до відповідної категорії («А» або «Б»). Прикладів такого підходу можна знайти чимало, в тому числі у НМетАУ (див. наступну статтю в цьому номері газети, а також відповідні розділи сайту академії).

Чинний «Порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам» (уведений наказами МОНУ від 14.01.2016, №13 та від 06.02.2017, №174) передбачає, що претенденти на отримання вчених звань професора та доцента серед іншого повинні:

Кадри металургії № 1 (січень 2020 р.)

- мати сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов;
- пройти навчання, стажування або попрацювати у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС.

Зважаючи на ці вимоги, у 2020 році на міжнародних конференціях, які організовує ІНІФН, окрім «штатних» (відповідно до програми та регламенту) заходів, передбачені додаткові пропозиції для учасників (таблиця)²:

Статус і назва конференції, рік заочаткування	Основні питання (напрями)	Термін та місце проведення*прим	Додаткові пропозиції
Міжнародні конференції			
XVI конференція «Стратегія якості в промисловості і освіті» (з 2005 року)	- якість в промисловості; - якість в освіті; - інформаційні технології в промисловості й освіті; - економічні аспекти якості.	5-12 червня 2020, м. Варна, Технічний університет (Болгарія)	Стажування за міжнародною програмою (4 модулі, 120 годин)
IV конференція «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід» (з 2017 року)	- інноваційні технології в освіті; - сучасні проблеми розвитку науки і виробництва.	Листопад 2020, університет однієї з країн ЄС* прим2	Іспит (B2) /англійська/
Всеукраїнські конференції			
XI конференція «Молоді вчені 2020 – Від теорії до практики» (з 2010 року)	- металургія, машинобудування, металообробка; - економіка, менеджмент; - інформатика, обчислювальна техніка, ІТ технології;	12 березня 2020, м. Дніпро, НМетАУ	-
II конференція «Молодь і наука. Практика інноваційного пошуку» (започатковано у 2019 році)	- освіта, педагогіка, психологія; - метрологія, стандартизація, сертифікація; - екологія і охорона довкілля.	грудень 2020, м. Дніпро, НМетАУ	-
* прим – точні терміни проведення оголошуються зазвичай за 1,5–2 місяці до початку роботи конференції			
* прим2 – 2017 рік – технічний університет м. Відень (Австрія); 2018 – університет Аалто (м. Гельсінкі, Фінляндія); 2019 – університет UvA (м. Амстердам, Нідерланди); 2020 рік – у стадії узгодження.			

Найпоширеніші запитання, які можна почути від потенційних учасників у даному контексті, зводяться до таких:

- чи можна отримати сертифікат про стажування за міжнародною програмою, або скласти іспит з англійської мови «заочно», без особистої участі в конференції?
- чи є сертифікати, що отримують учасники конференцій, легітимними?

Відповідь на перше запитання завжди категорична – Ні. Отримати сертифікат про стажування або скласти іспит з англійської можна тільки за умови особистої участі. І це ще не все. Так, для складання іспиту з мовної освіти (рівень B2) особиста присутність є необхідною, але не достатньою. Потрібно ще мати відповідний рівень підготовки з усіх блоків, що включені до складу іспиту (додаткову інформацію та пояснення з цього питання можна знайти в мережі Інтернет). Ну а кращою відповіддю щодо легітимності сертифікатів є той

² Усі перелічені конференції включені до «Переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі МОН України на 2020 рік» (лист від 14.01.2020 №22.1/10-69 ІМЗО МОН України), а також «Переліку наукових конференцій здобувачів вищої освіти та молодих учених МОН України на 2020 рік» (лист від 20.01.2020 №22.1/10-143 ІМЗО МОН України)

Кадри металургії № 1 (січень 2020 р.)

факт, що жодному учаснику з тих, що отримали сертифікати на тій чи іншій нашій конференції, не було відмовлено при їх поданні за місцем запиту.

Окремої уваги заслуговують всеукраїнські конференції «Молоді вчені ...» та «Молодь і наука ...», орієнтовані переважно на студентів останніх курсів навчання (майбутні бакалаври, магістранти) разом з їхніми керівниками. Як показує досвід проведення подібних конференцій, вони є досить ефективним додатковим «майданчиком» або «полігоном для випробувань», де майбутні випускники мають можливість апробації своїх доповідей та їх удосконалення. Найсвіжіший приклад – засідання підсекції Всеукраїнської конференції молодих учених, проведення якої на Нікопольському факультеті НМетАУ 12 грудня 2019 р. було ініційовано провідними викладачами кафедри теорії, технології та автоматизації металургійних процесів ІнФН НМетАУ (к.т.н., доц. І.А. Соловйова, к.т.н., доц. П.В. Дрожжа, к.т.н. І.Й. Водин, ст. викладач. Ю.М. Ніколаєнко).

Учасники підсекції конференції «Молодь і наука. Практика інноваційного пошуку», що відбулася на Нікопольському факультеті НМетАУ 12 грудня 2019 р.

На конференцію були запрошені всі магістранти, які навчались і незабаром мали захищати виконані роботи, в тому числі ті, хто з різних причин не встиг до початку конференції підготувати доповідь (виступ). Завдяки активній участі в конференції керівників магістерських робіт всі магістранти мали можливість вислухати конструктивні зауваження, побачити слабкі місця, щоб усунути їх ще до захисту. Різноманітні за змістом і стилем виконання презентації дозволили краще зрозуміти, як треба і як не треба оформляти результати досліджень, на чому слід сконцентрувати основну увагу в доповіді. Детальна інформація про цю подію була свого часу розміщена на сторінці новин ІнФН на сайті НМетАУ (<http://nmetau.edu.ua/ua/mfac/i3002/p-3/e3484>).

Привертає увагу статистика конференцій ІнФН, дані якої піддаються аналізу по закінченні кожного заходу. Так, наприклад, у 2019 році було розглянуто й прийнято до друку в збірниках конференцій 169 тез доповідей та статей від співробітників НМетАУ (це близько 36% від загальної їх кількості за рік). Здавалося б, цифра чималенька. Але ж майже 50% з цієї кількості – це матеріали викладачів, які працюють на кафедрах у структурі ІнФН. Хотілося б, щоб у майбутньому викладачі та науковці з інших факультетів та кафедр НМетАУ брали більш активну участь у наших конференціях, інформація про які заздалегідь розміщується на сайті

НМетАУ та розсилається на електронні адреси значної частини викладачів та співробітників академії.

Оргкомітет запрошує всіх студентів, молодих учених та науково-педагогічних працівників НМетАУ до більш активної участі в міжнародних та всеукраїнських конференціях, які були анонсовані у цій статті. Хотілося б також від імені оргкомітету висловити щиру вдячність ректорату академії та навчально-науковому центру НМетАУ за постійну організаційну та технічну підтримку наших конференцій, а також газеті «Кадри металургії» за висвітлення їх результатів.

Юрій СТУПАК

к.т.н., секретар оргкомітету,
лауреат премії ім. Л. Андрійченко

Фото автора

[Перейти до змісту](#)

ПРО ДЕЯКІ НАУКОВІ ВИДАННЯ НМетАУ

Наукові фахові видання «Системні технології» та «Сучасні проблеми металургії» запрошують до публікації!

The National Metallurgical Academy of Ukraine

**Наукове фахове видання
Сучасні проблеми металургії**

Since 1998

Фахове видання в галузі **технічних наук**, категорія "Б" *

Спеціальності:

- 122 Комп'ютерні науки / Computer science
- 132 Матеріалознавство / Materials science
- 136 Металургія / Metallurgy **
- 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології / Automation and computer-integrated technologies

* Згідно наказу МОНУ № 1643 від 28.12.2019 року
** На опрацюванні в МОНУ

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28 грудня 2019 року наукові видання Національної металургійної академії України «Системні технології» та «Сучасні проблеми металургії» внесені до категорії «Б» переліку фахових друкованих періодичних видань.

Рішення Міністерства освіти і науки України стало підсумком робіт з налаштування та наповнення сайтів на платформі OJS (Open Journal Systems). Використання OJS надає можливість присвоєння кожній статті індексу DOI (digital object identifier), який призначений для однозначної ідентифікації наукових статей та збірників.

<https://journals.nmetau.edu.ua/index.php/mpm>